

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ

«   » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОСНОВИ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ

для студентів

спеціальності

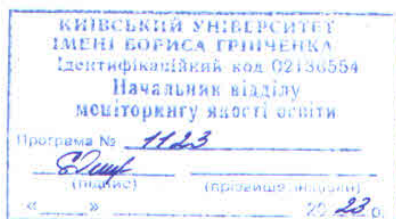
231 Соціальна робота

освітньо-професійної програми

Соціальна педагогіка

освітньо-професійного ступеня

фаховий молодший бакалавр

Київ-2023

Розробник: Пиголенко Юлія Анатоліївна, викладач циклової комісії з педагогічної освіти Фахового коледжу «Універсум» Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Пиголенко Юлія Анатоліївна

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «30» серпня 2023 року №1

Голова циклової комісії Альона ДОЦЕНКО

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2023 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни	
	денна форма навчання	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	4,5 / 135	
Курс	2	
Семестр	III	IV
Кількість змістових модулів з розподілом:	4	
Обсяг кредитів	1,5	3
Обсяг годин, у тому числі:	45	90
Аудиторні	22	42
Модульний контроль	2	6
Самостійна робота	21	42
Форма контролю	-	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: формування в майбутніх соціальних педагогів компетентностей про основи соціальної роботи як теорії, практики, навчальної дисципліни та сфери професійної діяльності; ознайомлення майбутніх соціальних працівників із основними характеристиками загальних, міждисциплінарних та конкретних соціальних технологій та технологій соціальної роботи, сформувати готовність до їх використання на практиці в роботі з різними групами населення та в різних сферах життєдіяльності суспільства.

Завдання курсу:

- формування цілісного уявлення про предмет, основні теоретичні засади соціальної роботи, її місце в суспільстві;
- ознайомлення студентів із сутністю, специфікою об'єктів і суб'єктів соціальної роботи; життєвими реаліями різних цільових груп отримувачів соціальних послуг;
- оволодіння умінням аналізувати та оцінювати ситуації, визначати шляхи й способи оптимального вирішення соціальних проблем, обирати відповідний інструментарій для здійснення соціальної діяльності;
- формування у студентів фахової компетентності та навичок практичної роботи з використанням засвоєних загальних та спеціальних технологій, методів та прийомів.

Дисципліна «Основи соціальної роботи» як обов'язковий компонент освітньо-професійної програми, забезпечує оволодіння студентами інтегральними, загальними, фаховими та предметними компетентностями

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
Загальні компетентності		
Інтегральна компетентність	Здатність вирішувати типові спеціалізовані задачі та практичні проблеми у соціальній сфері або у процесі навчання, що вимагає застосування положень і методів соціальної роботи, та може характеризуватися певною невизначеністю умов; нести відповідальність за результати своєї діяльності; здійснювати контроль інших осіб у визначених ситуаціях.	Модуль 1: 2 Модуль 2: 6, 7 Модуль 3: 9, 11 Модуль 4: 15, 16
ЗК-1	Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.	Модуль 2: 6-8
ЗК-2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	Модуль 1-4: 1-16
ЗК-5	Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.	Модуль 3: 9-12 Модуль 4: 13-16
ЗК-8	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.	Модуль 1-4: 1-16
Спеціальні компетентності		
СК-1	Здатність розуміти сутність, напрямки та види соціальної роботи.	Модуль 1: 1-5 Модуль 2: 6-8
СК-5	Здатність виявляти потреби населення у соціальних послугах.	Модуль 4: 13
СК-6	Здатність організовувати та контролювати надання соціальних послуг.	Модуль 4: 16
СК-7	Здатність визначати шляхи подолання соціальних проблем і знаходити ефективні методи їх вирішення.	Модуль 4: 14, 15, 16
СК-8	Здатність надавати допомогу і підтримку спеціальним групам клієнтів.	Модуль 3: 9-12
Предметні компетентності		
	Визначати зміст діяльності, зв'язки та межі компетенції установ та закладів соціального виховання, соціального захисту, соціальних служб, інших організацій.	Модуль 2: 6-8
	Здатність виявляти соціально значимі проблеми і фактори досягнення соціального благополуччя різних груп населення.	Модуль 4: 13-16
	Налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти.	Модуль 3: 10
	Генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до реалізації соціальної роботи (креативність).	Модуль 1-4: 1-16

3. Результати навчання за дисципліною

В результаті вивчення дисципліни студенти мають вміти:

- Здійснювати пошук, аналіз та оброблення інформації для розв'язання професійних завдань **(РН-1)**.
- Розв'язувати типові задачі в професійній діяльності **(РН-3)**.
- Здійснювати соціальне інспектування й оцінку потреб уразливих категорій громадян, у тому числі тих, хто опинився у складних життєвих обставинах **(РН-9)**.
- Знаходити рішення для покращення соціального добробуту і соціальної безпеки громадян **(РН-12)**.
- Визначати зміст і види співпраці з представниками різних професій, груп, громад у професійній діяльності **(РН-13)**.
- Планувати, аналізувати, контролювати й оцінювати власну роботу і роботу інших осіб у спеціалізованому контексті **(РН-14)**.
- Демонструвати вміння креативно вирішувати проблеми та приймати інноваційні рішення, мислити та застосовувати творчі здібності до формування принципово нових ідей **(РН-20)**.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторні			підготовка і складання підсумкового контролю	Самостійна робота
		Лекції	Семинари	Практичні		
Змістовий модуль 1. Соціальна робота як суспільне явище						
Тема 1. Історія розвитку соціальної роботи в Україні	10	2	2	2		4
Тема 2. Соціальна робота як наука та навчальна дисципліна	8	2	2			4
Тема 3. Основні поняття і категорії соціальної роботи	8	2	2			4
Тема 4. Професійні характеристики та особистісні якості соціального працівника	10	2	2	2		4
Тема 5. Зміст та організація соціальної роботи	7	2				5
Модульний контроль 1	2					
Разом за 3 семестр	45*	10	8	4		21
Змістовий модуль 2. Політико-правові засади соціальної роботи						
Тема 6. Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи	9	2	2			5
Тема 7. Нормативно-правова база соціальної роботи в Україні	9	2	2			5
Тема 8. Управління та менеджмент в соціальній роботі	10	2		2		6
Модульний контроль 2	2					
Разом	30*	6	4	2		16
Змістовий модуль 3. Парадигми та теорії соціальної роботи						
Тема 9. Соціальна робота як парадигмальна теорія і практика	7	2	2			3
Тема 10. Застосування психологічних теорій у соціальній роботі	7	2	2			3
Тема 11. Застосування соціологічних теорій у соціальній роботі	7	2	2			3
Тема 12. Застосування комплексних теорій та моделей у соціальній роботі	7	2		2		3
Модульний контроль 3	2					
Разом	30*	8	6	2		12
Змістовий модуль 4. Економічні основи соціальної роботи						
Тема 13. Матеріальний добробут населення, його структура та динаміка	7	2	2			3
Тема 14. Економічний статус як фактор диференціації у соціальній роботі	7	2	2			3
Тема 15. Кадрове забезпечення і оплата праці соціальних працівників	7	2	2			3
Тема 16. Ефективність соціальної роботи	7	2				5
Модульний контроль 4	2					
Разом	30*	8	6			14
Разом за 4 семестр	90	22	16	4		42
Усього	135	32	24	8		63

* з урахуванням модульного контролю

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Соціальна робота як суспільне явище

Тема 1. Історія розвитку соціальної роботи в Україні

Прийняття Християнства. Вплив діяльності Руських князів на становлення благодійності на теренах України. Традиції соціальної підтримки за часів козацтва. Соціально-благодійна діяльність українських братств. Особливості соціальної підтримки населення в Україні в кінці XIX на початку XX ст.

Основні поняття теми: благодійництво, меценатство, милосердя, філантропія, добродійність, виховні будинки.

Семінарське заняття 1. Історія становлення благодійництва на території України.

Практичне заняття 1. Благодійна діяльність українських братств.

Основна література: 2, 3, 4. *Додаткова література:* 2, 3.

Тема 2. Соціальна робота як наука та навчальна дисципліна

Сутність соціальної роботи як суспільної діяльності й наукової теорії. Суб'єкти та об'єкти соціальної роботи, їх взаємозв'язок і взаємозумовленість. Особливості розвитку соціальної роботи в Україні в сучасних умовах. Зв'язок соціальної роботи з іншими науками та сферами суспільного життя. Завдання соціальної роботи як навчальної дисципліни.

Основні поняття теми: суб'єкти соціальної роботи, об'єкти соціальної роботи, людина, особистість, суспільство, отримувачі соціальних послуг.

Семінарське заняття 2. Загальна мета, функції та рівні соціальної роботи.

Основна література: 1, 2, 3. *Додаткова література:* 4.

Тема 3. Основні поняття і категорії соціальної роботи

Понятійний апарат соціальної роботи. Характеристика груп понять і категорій соціальної роботи. Закономірності та принципи соціальної роботи: сутність закономірностей соціальної роботи. Підходи до класифікації закономірностей соціальної роботи.

Основні поняття теми: норми, принципи, категорії, закономірності.

Семінарське заняття 3. Основні групи принципів соціальної роботи та їх значення.

Основна література: 3. *Додаткова література:* 2, 4.

Тема 4. Професійні характеристики та особистісні якості соціального працівника

Предметно-інструментальна основа професійної діяльності соціального працівника. Основні компетенції соціального працівника. Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника. Сфери діяльності та функції соціального працівника: аналіз предметної сфери соціальної роботи; обов'язки соціального працівника та його професіоналізм; функціональний аспект діяльності соціального працівника. Кваліфікаційні вимоги до соціального працівника, необхідні для роботи з військовослужбовцями та членами їх сімей.

Основні поняття теми: деонтологія, етика, професійна етика, професіоналізм, професійний портрет, етичні принципи, правила, норми, особистісні якості.

Семінарське заняття 4. Етика соціального працівника: сутність поняття «професійна етика».

Практичне заняття 2. Проблеми деонтології у діяльності соціального працівника.

Основна література: 1, 3. *Додаткова література:* 2, 3.

Тема 5. Зміст та організація соціальної роботи

Характеристика категорій отримувачів соціальних послуг. Методи та форми соціальної роботи. Оцінювання потреб у соціальних послугах сімей, дітей та молоді. Планування, організація, координація та надання соціальних послуг. Моніторинг надання соціальних послуг.

Основні поняття теми: державна соціальна допомога, пільги, компенсаційні виплати, соціальна підтримка.

Основна література: 1, 4. *Додаткова література:* 3.

Змістовий модуль 2. Політико-правові засади соціальної роботи

Тема 6. Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи

Соціальна робота та її соціально-політичний контекст. Соціальна робота як один із інструментів реалізації соціальної політики. Вплив соціальної роботи та соціальних працівників на соціальну політику в державі. Соціальна робота як інститут громадянського суспільства. Правове регулювання соціальної роботи за кордоном. Закономірності та принципи соціальної роботи в Україні.

Основні поняття теми: соціальна політика, громадянське суспільство, соціальні інститути, політична влада.

Семінарське заняття 5. Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку.

Основна література: 5. *Додаткова література:* 3, 5.

Тема 7. Нормативно-правова база соціальної роботи в Україні

Нормативно-правові джерела соціальної роботи в Україні. Характеристика джерел права. Нормативно-правові основи соціальної роботи в Україні. Нормативно-правове забезпечення соціального захисту населення. Соціальний захист населення під час війни. Соціальні пільги і гарантії в умовах воєнного стану.

Основні поняття теми: соціальний захист, соціальні гарантії, соціальна підтримка, захист прав, відшкодування витрат.

Семінарське заняття 6. Державна соціальна допомога та виплати в умовах воєнного стану.

Основна література: 3, 4. *Додаткова література:* 2,3.

Тема 8. Управління та менеджмент в соціальній роботі

Поняття менеджменту соціальної роботи. Основні підходи до розуміння сутності менеджменту соціальної роботи. Об'єкти та суб'єкти менеджменту соціальної роботи. Принципи менеджменту соціальної роботи. Функції менеджменту соціальної роботи. Сучасні підходи до менеджменту.

Основні поняття теми: менеджмент, менеджмент соціальної роботи, принципи менеджменту соціальної роботи, функції менеджменту соціальної роботи.

Практичне заняття 3. Менеджмент соціальної роботи як різновид соціального управління.

Основна література: 5. *Додаткова література:* 4, 5.

Змістовий модуль 3. Парадигми та теорії соціальної роботи

Тема 9. Соціальна робота як парадигмальна теорія і практика

Сутність поняття «теорія соціальної роботи». Взаємозв'язок теорії і практики соціальної роботи. Еволюція теорій та моделей соціальної роботи. Класифікація теорій соціальної роботи за спорідненістю із соціально-гуманітарними науками.

Основні поняття теми: теорії соціальної роботи, моделі соціальної роботи, соціально-гуманітарні науки.

Семінарське заняття 7. Передумови виникнення теорії соціальної роботи в зарубіжних країнах та Україні.

Основна література: 1, 2. *Додаткова література:* 5.

Тема 10. Застосування психологічних теорій у соціальній роботі

Психодинамічна модель соціальної роботи. Історія психоаналізу. Напрями сучасного психоаналізу. Специфіка використання психодинамічного підходу в практичній роботі з різними групами клієнтів. Когнітивно-біхевіористські (поведінкові) теорії й моделі соціальної роботи. Характеристика основних підходів біхевіоризму. Особливості когнітивно-біхевіористської моделі соціальної роботи. Гуманістично-екзистенційні підходи (моделі) в соціальній роботі. Принципи діяльності соціального працівника в роботі з клієнтом з точки зору гуманістичної теорії.

Основні поняття теми: психодинамічна модель соціальної роботи, когнітивна терапія, біхевіоризм, когнітивно-біхевіористська модель соціальної роботи, гуманістична теорія.

Семінарське заняття 8. Характеристика психологічних теорій та моделей соціальної роботи.
Основна література: 5. *Додаткова література:* 1.

Тема 11. Застосування соціологічних теорій у соціальній роботі

Системна модель соціальної роботи. Історія розвитку теорії систем. Види систем залежно від взаємозв'язків із зовнішнім середовищем. Характеристика соціальних систем. Вплив системної моделі на практику соціальної роботи.

Основна ідея екологічної моделі соціальної роботи. Функції соціальних працівників, які діють у межах екологічної моделі. «Зелена» соціальна робота.

Основні складові радикальної моделі соціальної роботи. Розвиток свідомості клієнта як провідна ідея радикального підходу в соціальній роботі. Переваги і недоліки соціально-радикальної моделі.

Основні поняття теми: система, теорія систем, системна модель, екологічна модель, радикальна модель соціальної роботи.

Семінарське заняття 9. Характеристика соціологічних теорій та моделей соціальної роботи.

Основна література: 1. *Додаткова література:* 4, 5.

Тема 12. Застосування комплексних теорій та моделей у соціальній роботі

Теорія кризового втручання в соціальній роботі. Загальна характеристика кризового втручання як методу професійної практики в соціальній роботі. Виникнення і розвиток методу кризового втручання в діяльності соціальних служб. Вимоги до соціальних працівників, що працюють з кризовими випадками. Теорія імпаурменту як теоретичне підґрунтя сучасної соціальної роботи. Теорія сталого розвитку як альтернатива парадигмі економічного зростання. Сімейна терапія та психосоціальна терапія як ефективні моделі соціальної роботи у сучасних умовах. Адаптивно-соціалізаційна концепція соціальної роботи.

Основні поняття теми: криза, конфлікт, стрес, фрустрація, імпаурмент, сімейна терапія, психосоціальна терапія, адаптація, соціалізація.

Практичне заняття 4. Парадигма сталого розвитку – інноваційний підхід у соціальній роботі.
Основна література: 2. *Додаткова література:* 1, 2.

Змістовий модуль 4. Економічні основи соціальної роботи

Тема 13. Матеріальний добробут населення, його структура та динаміка

Добробут населення: поняття, сутність, показники. Рівень і якість життя. Потенціал індивідуального розвитку людини як узагальнюючий показник добробуту населення країни. Структура споживання. Мінімальний споживчий бюджет і прожитковий мінімум. Критерії забезпеченості та бідності. Добробут населення країни в умовах воєнного стану: зміна рівня і якості життя.

Основні поняття теми: добробут, якість життя, споживання, бідність, доходи населення.

Семінарське заняття 10. Структура та динаміка добробуту населення.

Основна література: 1, 3. *Додаткова література:* 1-5.

Тема 14. Економічний статус як фактор диференціації у соціальній роботі

Економічний статус: поняття та чинники. Соціальна стратифікація суспільства та економічний статус різних груп і верств населення. Диференціація економічного статусу - основа соціального розшарування суспільства. Основні соціально-економічні методи як результати вирівнювання економічного статусу населення.

Основні поняття теми: соціальна стратифікація, соціальний статус, економічний статус,

соціальна роль.

Семінарське заняття 11. Соціальна стратифікація суспільства.

Основна література: 1, 5. Додаткова література: 4, 5.

Тема 15. Кадрове забезпечення і оплата праці соціальних працівників

Поняття соціального захисту населення. Зайнятість у сфері соціального захисту. Оплата праці працівників – надавачів соціальних послуг. Пріоритетні напрямки розвитку соціального захисту в Україні. Зайнятість у сфері соціального захисту під час війни.

Основні поняття теми: суспільство, соціальний захист, оплата праці, управління трудовими ресурсами.

Семінарське заняття 12. Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні: стан та перспективи.

Основна література: 5. Додаткова література: 4.

Тема 16. Ефективність соціальної роботи

Критерії ефективності соціальної роботи. Ефективність соціальної роботи як ступінь реалізації мети. Ефективність соціальної роботи як науки. Ефективність соціальної роботи як навчального процесу. Ефективність соціальної роботи як практичної діяльності. Оцінка ефективності соціальної роботи в умовах війни.

Основні поняття теми: витрати, умови, результати, загальноприйняті норми, критерії, індикатори, соціальні потреби.

Основна література: 2, 5. Додаткова література: 3.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	5	5	3	3	4	4	4	4
Відвідування семінарських занять	1	4	4	2	2	3	3	3	3
Відвідування практичних занять	1	2	2	1	1	1	1	0	0
Робота на семінарському занятті	10	4	40	2	20	3	30	3	30
Робота на практичному занятті	10	2	20	1	10	1	10	0	0
Виконання завдання для самостійної роботи	5	4	20	3	15	4	20	3	15
Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Разом			116		76		93		77
Максимальна кількість балів		362							
Розрахунок коефіцієнта		3,62							

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Завдання для самостійної роботи є необхідною частиною навчально-методичного комплексу дисципліни.

Зміст самостійної роботи студентів має таку структуру:

1. Опрацювати зміст тем за літературою.
2. Відповісти на питання до семінарського заняття.
3. Виконати завдання (оцінюється в 5 балів).

Змістовий модуль 1. Соціальна робота як суспільне явище

Тема 1. Історія розвитку соціальної роботи в Україні

Заповнити таблицю:

Етап розвитку соціальної роботи	Характеристика

Тема 2. Соціальна робота як наука та навчальна дисципліна

Написати конспект за темою.

Тема 3. Основні поняття і категорії соціальної роботи

Скласти тематичний словник (не менше 20 термінів) за темою.

Тема 4. Професійні характеристики та особистісні якості соціального працівника

Скласти перелік моральних і духовних якостей соціального працівника.

Тема 5. Зміст та організація соціальної роботи

Розробити і скласти план роботи соціального працівника і отримувача соціальних послуг.

Змістовий модуль 2. Політико-правові засади соціальної роботи

Тема 7. Нормативно-правова база соціальної роботи в Україні

Скласти перелік законодавчих і нормативних документів, що регулюють діяльність соціальних працівників в Україні.

Тема 8. Управління та менеджмент в соціальній роботі

Аргументувати важливість наявності лідерських якостей у соціального працівника для ефективного виконання своїх професійних обов'язків.

Змістовий модуль 3. Парадигми та теорії соціальної роботи

Тема 9. Соціальна робота як парадигмальна теорія і практика

Написати есе на тему «Вплив теорій на практику соціальної роботи».

Тема 10. Застосування психологічних теорій у соціальній роботі

Заповнити таблицю:

Психологічна теорія	Характеристика

Тема 11. Застосування соціологічних теорій у соціальній роботі

Заповнити таблицю:

Соціологічна теорія	Характеристика

Тема 12. Застосування комплексних теорій та моделей у соціальній роботі

Заповнити таблицю:

Комплексна теорія	Характеристика

Змістовий модуль 4. Економічні основи соціальної роботи

Тема 13. Матеріальний добробут населення, його структура та динаміка

Проаналізувати взаємозв'язок добробуту населення і потреби в соціальному захисті.

Тема 14. Економічний статус як фактор диференціації у соціальній роботі

Проаналізувати вплив економічного статусу на соціальну стратифікацію суспільства.

Тема 15. Кадрове забезпечення і оплата праці соціальних працівників

Розробити перелік можливих місць роботи соціального працівника.

Тема 16. Ефективність соціальної роботи

Підготувати перелік критеріїв та індикаторів, за якими можна визначити ефективність соціальної роботи.

6. КОНТРОЛЬ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

6.1. Критерії оцінювання виконання практичних, лабораторних робіт та відповіді на семінарському занятті

Критерії оцінювання за 10 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
10	Відмінний рівень виконання завдань/відповідь повна, вичерпна й достатньо обґрунтована з, можливими, незначними недоліками
9	Достатньо високий рівень виконання завдань/відповідь без суттєвих (грубих) помилок, але не містить повних обґрунтувань
8	В цілому добрий рівень виконання завдань/відповідь містить незначну кількість несуттєвих помилок
7	Посередній рівень виконання завдань/відповідь містить значну кількість недоліків та/або незначну кількість помилок
5-6	Мінімально допустимий рівень виконання завдань, містить недоліки та помилки/відповідь неповна, що характеризується-недостатньою обґрунтованістю, фрагментарністю, наявністю недоліків та помилок
3-4	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у формальному запам'ятанні деяких понять і фактів, без належного їх розуміння, нездатності застосувати такі знання при вирішенні завдань
1-2	Незадовільний рівень виконання завдань/відповіді, що виявляється у неспроможності відтворити означення базових понять, положень, невмінні їх застосувати або виконання завдань/відповідь розпочата чи взагалі відсутня.

6.2. Критерії оцінювання виконання самостійних робіт

Якісними критеріями оцінювання виконання самостійної роботи студентами є:

1. Повнота виконання завдання: елементарна, фрагментарна, повна, неповна.
2. Рівень самостійності студента: під керівництвом викладача, консультація викладача, самостійно.
3. Рівень сформованості навчально-інформаційних умінь (роботи з підручником, складання плану, конспекту, вміння користуватися бібліотекою, спостереження, експеримент тощо).
4. Рівень сформованості навчально-інтелектуальних умінь (визначення понять, аналіз, синтез, порівняння, класифікація, систематизація, узагальнення, абстрагування, вміння відповідати на запитання, вміння виконувати творчі завдання тощо).
5. Рівень сформованості фахових методичних вмінь: низький (володіння умінням здійснювати первинну обробку навчальної інформації без подальшого її аналізу); середній (володіння умінням вибирати відомі способи дій для виконання фахових завдань); достатній (уміння застосовувати набуті знання у стандартних практичних ситуаціях); високий (володіння умінням творчо-пошукової діяльності).

Критерії оцінювання за 5 бальною шкалою

Кількість балів	Значення оцінки (характеристика відповіді)
5	Відмінний рівень виконання з можливими незначними недоліками
4	В цілому добрий рівень виконання, містить незначну кількість несуттєвих помилок
3	Посередній рівень знань, виконання містить значну кількість недоліків
2	Мінімально допустимий рівень виконання

6.3. Критерії оцінювання виконання модульних контрольних робіт

Модульний контроль проводиться за навчальним матеріалом окремих модулів після завершення лекційних і семінарських занять в письмовій формі. Тривалість проведення письмового модульного контролю становить 2 академічні години. Модульний контроль проводиться в письмовій формі і містить 25 різних за формою тестів. За кожну правильну відповідь на одне тестове завдання виставляється 1 бал, за неправильну відповідь – 0 балів.

Максимальна кількість балів за виконання роботи – 25.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Переведення 12-бальної шкали оцінювання в 100-бальну шкалу та рейтингову оцінку:

Оцінка за 12-бальною шкалою	Рейтингова оцінка	Оцінка за 100-бальною шкалою
12	A	98-100
11	A	94-97
10	A	93-90
9	B	89-86
8	B	85-82
7	C	81-75
6	D	74-69
5	E	68-65
4	E	64-60
3	FX	59-35
2	F	34-20
1	F	19-1

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності

E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Рекомендовані джерела

Основна література:

1. Купенко О.В. Соціальна робота: від теорії до практики. Суми: Сумський державний університет, 2019.
2. Лукашевич М.П., Семигіна Т.В. Соціальна робота: теорія і практика: Підручник. Київ: Каравела, 2015.
3. Про затвердження Етичного кодексу спеціалістів із соціальної роботи України: Наказ Міністерства у справах сім'ї, молоді та спорту від 9.9.2005 р. № 1965. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v1965643-05>
4. Про соціальну роботу з сім'ями, дітьми та молоддю: Закон України № 2558-III від 21.06.2001. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2558-14>
5. Семигіна Т. Сучасна соціальна робота. Київ: Академія праці, соціальних відносин і туризму, 2020. – 275 с.

Додаткова література:

1. Міністерство соціальної політики України. URL: <https://www.msp.gov.ua/>
2. Національний інститут стратегічних досліджень. <https://niss.gov.ua/doslidzhennya/socialna-politika>
3. Онищенко В. Податкова соціальна пільга – 2021. Головбук. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7851-podatкова-sotsalna-plga-na-2020-rk>
4. Соціальна і гуманітарна політика: підручник / В.П. Трощинський, В.А. Скуратівський, М.В. Кравченко та ін.; за заг. ред. Ю.В. Ковбасюка, В.П. Трощинського. Київ: Вид-во НАДУ, 2016. – 792 с.
5. Тернопільська В.І., Бакуліна О.С. Актуальність питання соціальної політики в Україні. Східна Європа: економіка, бізнес та управління. 2020. Вип. 1(24). С. 191-194.

Навчально-методична карта дисципліни «Основи соціальної роботи»
Разом: 135 год.: лекції – 32 год., семінарські заняття – 24 год., практичні заняття – 8 год.,
самостійна робота – 63 год., модульний контроль - 8 год.

Модулі	Змістовний модуль 1					Змістовний модуль 2			Змістовний модуль 3				Змістовний модуль 4			
Назва модуля	Соціальна робота як суспільне явище					Політико-правові засади соціальної роботи			Парадигми та теорії соціальної роботи				Економічні основи соціальної роботи			
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
Теми лекцій	Історія розвитку соціальної роботи в Україні	Соціальна робота як наука та навчальна дисципліна	Основні поняття і категорії соціальної роботи	Професійні характеристики та особистісні якості соціального працівника	Зміст та організація соціальної роботи	Взаємозв'язок соціальної політики і соціальної роботи	Нормативно-правова база соціальної роботи в Україні	Управління та менеджмент в соціальній роботі	Соціальна робота як парадигмальна теорія і практика	Застосування психологічних теорій у соціальній роботі	Застосування соціологічних теорій у соціальній роботі	Застосування комплексних теорій та моделей у соціальній роботі	Матеріальний добробут населення, його структура та динаміка	Економічний статус як фактор диференціації у соціальній роботі	Кадрове забезпечення і оплата праці соціальних працівників	Ефективність соціальної роботи
Теми семінарських занять	Історія становлення благодійництва на території України	Загальна мета, функції та рівні соціальної роботи	Основні групи принципів соціальної роботи та їх значення	Етика соціального працівника: сутність поняття «професійна етика»		Соціальна політика держави як основа забезпечення соціального розвитку	Державна соціальна допомога та виплати в умовах воєнного стану		Передумови виникнення теорії соціальної роботи в зарубіжних країнах та Україні	Характеристика психологічних теорій та моделей соціальної роботи	Характеристика соціологічних теорій та моделей соціальної роботи		Структура та динаміка добробуту населення	Соціальна стратифікація суспільства	Система соціального захисту та соціального забезпечення в Україні: стан та перспективи	
Теми практичних занять	Благодійна діяльність українських братств			Проблеми деонтології у діяльності соціального працівника				Менеджмент соціальної роботи як різновид соціального управління				Парадигма сталого розвитку – інноваційний підхід у соціальній роботі				
Самост. робота	5 балів за кожну роботу															
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)					Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)				Модульна контрольна робота 4 (25 балів)			
Підсумк. контроль	Залік Коефіцієнт: 3,62															

